

življenje na naši vasi

Družbeni plan v kmetijstvu in naloge občinskih odborov

Na zadnji seji obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora v Celju, ki je bila pretekli četrtek, so razpravljali in sklepali v sklopu celotnega družbenega plana za letošnje leto tudi o družbenem planu v kmetijstvu. Značilnosti plana v kmetijstvu sta obrazložila podpredsednik okrajstva MIRAN CVENK in predsednik OZZZ tov. FRANC LUBEJ. Po daljši razpravi so odborniki z manjšimi pripombami in dopolnitvami sprejeli družbeni plan.

Družbeni plan v kmetijstvu za letošnje leto predvideva povečanje blagovne proizvodnje predvsem v hmeljarstvu, živinoreji, mlekarstvu in sadjarstvu. Plan v kmetijstvu je dokaj obsežen, saj predvideva, da se bo povečala letna kmetijska proizvodnja za 7,7% v primerjavi z lanskim letom. Zato bodo morali kmetovalci, kmetijske zadruge in kmetijska gospodarstva, še posebej pa občinski ljudski odbori zastaviti vse sile pri izvajanju tistih nalog, ki bodo najbolj pripomogle za realizacijo plana. Te naloge predvideva okrajni družbeni plan v glavnih obsevih, občinski družbeni plani in plani kmetijskih združenj pa bodo morali te naloge konkretizirati in spremljati njihovo izpolnjevanje. Razen tega bodo morali občinski odbori in še posebej občinski zbori proizvajalcev posvetiti kmetijskim vprašanjem večjo skrb kot doslej, saj so marsikje puščali kmetijstvo več ali manj stihijskemu razvoju in ga niso dovolj usmerjali v smislu napredka, kakor predvidevajo naši zakoni. Predvsem bodo morali občinski odbori uveljaviti v praksi določila zakona o racionalnem izkoriščanju zemljišč ter skrbeti, da se razne uredbe v kmetijstvu, kot n. pr. uredba o čiščenju in škropljenju sadnega drevja, tudi izvajajo.

Poljedelska proizvodnja se bo letos povečala za 4,6%, vendar ne na račun večanja površin, temveč predvsem zaradi višjih hektarskih donosov, ki bodo doseženi z uvajanjem številnih agrotehničnih in organizacijskih ukrepov. V te ukrepe spada povečana uporaba umetnih gnojil, kvalitetnejših semen, sredstev za zatiranje plevela, večja mehanizacija žitarske proizvodnje, ki jo predvideva perspektivni plan kmetijstva, ter kooperacija kmetovalcev s kmetijskimi združenji. Površine hmelja se bodo povečale od 2.024 do 25.000 hektarov, proizvodnja hmelja pa bo znašala 2700 ton. Skoraj 500 ha novih hmeljskih površin bo zahtevalo velike investicije, saj bo treba nabaviti sadnike, povečati mehanizacijo, izgraditi sušilnice in urediti žične nasade.

Ozirom na izredno dobro letino krompirja v lanskem letu predvideva plan letos enako proizvodnjo krompirja kot lani. Pridelovanje jarega lanu pa se bo povečalo od sedanjih 75 ha na 240 ha, in to izključno v kooperacijskih odnosih. Koruzo bodo gojili predvsem v vzhodnem delu okraja in bo služila kot močna krma za pisanje živine. V živinoreji predvideva plan, da se bo število govedi, prašičev in perutnine nekoliko povečalo, zmanjšalo se bo pa število konj. Vendar ni težje štati plana na število, temveč na teži, ki se bo dosegla s pisanjem in izboljšanjem krmske baze. Proizvodnja mesa se bo povečala za 5%. Plan je napet zlasti v prašičereji, saj predvideva 4000 mesnatih prašičev za izvoz (bekonov), vendar bo to moč doseči s pogodbenim pisanjem v kooperaciji s kmetijskimi združenji. V perutninarstvu je predviden porast enodnevni piščancev. Kmetijsko gospodarstvo v Ločah bo namreč povečalo proizvodnjo piščancev na 120 tisoč ali za 22%.

Proizvodnja mleka se bo povečala za 3 milijone litrov, in sicer tako, da bo letos dosežena povprečna molznost 1600 l na kravo. Z dograditvijo mlekarne v Kozjem in Sentjurju ter s povečanjem zmogljivosti mlekarne na Planini bo možno odkupiti ves tržni presežek mleka na Kozjanskem. Da bi pa lahko zajeli vse presežke mleka v okraju, bo treba začeti že letos graditi v Celju mlekarstvo z zmogljivostjo 20.000 litrov dnevno in v Šmarju pri Jelšah z zmogljivostjo 5000 litrov.

Najtežje bo doseči plan v živinoreji zaradi slabe krmske baze, saj je še vedno 36% kmetijskih površin slabe rodnosti zaradi zamočvirjenosti. 35.000 hektarjev kmetijskih površin ne daje zaželene rodnosti (komaj 1 slabo košnja). Zanimarjenosti krmne osnove pa botruje še razmeroma mala uporaba umetnih gnojil. Zato bodo morali občinski odbori v svojih planih dati osnovni poudarek ravno izboljšanju krmnih zemljišč in v ta namen vložiti maksimum naporov. Na ta način bodo

občine rešile dva problema: večji donos v poljedelstvu in izboljšanje živinoreje. Če okrajni plan predvideva melioracijo 800 ha zamočvirjenih travnišč. Letos bo v poljedelstvu, sadjarstvu in vinogradništvu porabljenih 14.000 ton umetnih gnojil, medtem ko so lani v okraju porabili komaj 5700 ton umetnih gnojil.

Plan v sadjarstvu predvideva, kljub obnovi sadovnjakov, da se bo število sadnih dreves zmanjšalo za 10%, ker bo odstranjeno vse suho in bolno dreve. Očiščenih bo okoli 90% vseh sadnih dreves. Po planu bo letos 1500 vagonov sadja ali 30 kg na rodno drevo. Obnovljenih bo 181 ha sadovnjakov, razen tega pa bodo zasadili 38 ha ribeza, 10 ha malin in 1,5 ha jagod.

Zadruge bodo letos odigrale veliko vlogo. Ker se bodo osvobodile nekmetijskih dejavnosti, se bodo bolj kot doslej posvetile kmetijskim proizvodnjam. V kooperaciji s KZ bodo kmetovalci zasejali 1050 ha pšenice, 426 ha ječmena, 400 ha koruze, 600 ha krompirja in 240 ha lanu.

Če bomo dosledno izvajali smernice družbenega plana in hkrati preudarno koristili investicije v kmetijstvo, ki niso majhne, saj znašajo 3 milijarde 300 milijonov din, bodo prav gotovo uspehi takšni, kakor jih predvideva letošnji družbeni plan.

GOZDARSKO-KMETIJSKA POSLOVNA ZVEZA V MOZIRJU NA DOBRI POTI

Sodelovanje med kmetovalci in zadrugo: težišče bodočega dela

Gozdarsko-kmetijska poslovna zveza Mozirje je imela pred dnevi letni občinski zbor, na katerem so zbrani delegati kritično ocenili delo poslovne zveze, ki je v začetku svojega poslovanja naletela na razne težave predvsem zaradi pomanjkanja strokovnega kadra. Ko je te težave premagala, so se tudi uspehi izboljšali in danes predstavlja že močno zadržano organizacijo v moziški občini.

Poslovna zveza se je dobro uveljavila zlasti na področju gozdarstva, saj ima dobro organizirano javno gozdarsko službo in je vzporedno z eksploatacijo gozdov skrbel tudi za gojitev in nego gozdov ter popravilo gozdnih cest.

Uspehi na področju kmetijstva so manjši, vendar je čutil napredek tudi na tem področju. V živinoreji so bili doseženi kar zadovoljivi uspehi. Lani so nabavili preko 80 plemenskih telic sivorjave pasme, ki si v ta predel vedno bolj utira pot. Lani je bilo osemstopenjnih nad 1800 krav in telic, povprečna molznost na kravo pa znaša 2500 litrov mleka letno. Ob uporabi 300 ton umetnih gnojil se je lani povečal pridelek krme za 10 odstotkov, razen tega pa so lani očistili okoli 80 ha pašnikov.

Tudi perutninarstva zveza ni pustila v nemar. V valinici v Mozirju je bilo lani izvaljenih nad 8.000 enodnevnih piščancev štajarske pasme. Letos pa predvidevajo, da se bo izvalilo še enkrat toliko piščancev.

Na področju sadjarstva ni bilo večjih uspehov, dobro pa se v zadnjih letih uveljavlja jagodičevje, saj ga je na območju poslovne zveze blizu 40 ha. Lani je bilo odkupljenih 20.000 kg malin v vrednosti nad 2,5 milijona dinarjev.

Odkup lesa je dobro organiziran, saj je zveza preko zadrug lani odkupila nad 90 odstotkov posekanega lesa. Slabše pa je z odkupom kmetijskih pridelkov. Zato menijo, da bo treba letos posvetiti temu vprašanju posebno skrb.

Program dela za letošnje leto v gozdarstvu predvideva še nadaljnjo skrb za nego in gojitev gozdov ter popravilo gozdnih cest. Za ta dela bodo uporabili 46 milijonov din, odnosno polovico denarja več kot lani. Posebno skrb bodo posvetili melioracijam. Več melioracijskih skupnosti, ki jih bodo kmalu ustanovili, bo začelo izsuševati okoli 90 ha zamočvirjenih zemljišč. Zaradi ugodnih pogojev za gojitev hmelja bodo letos uredili 60 ha novih nasadov hmelja, 12 ha žičnih nasadov in 3 sušilnice za hmelj. Program dela predvideva tudi povečanje površin, na katerih bodo gojili semenski krompir, ki na tem področju dobro uspeva. Na 20 ha bodo kmetovalci pridelovali semenski krompir v kooperaciji z zadrugo. V sadjarstvu predvideva program dela 6 ha novih nasadov sadovnjakov in 12 ha jagodičevja.

Posebno skrb bodo posvetili zaščitni službi.

V živinoreji bodo še nadalje uvajali govedo sivorjave pasme. Nakupili bodo 100 plemenskih telic in več plemenskih bikov. Tudi svinjereji so posvetili posebno skrb. Letos predvidevajo, da bodo odkupili za 81 milijonov din pitane živine. Letos bodo uredili in očistili nad 150 ha pašnikov, saj je dobra krma pogoj za razvoj živinoreje. Pridelek krme bodo povečali s še večjo uporabo umetnih gnojil. V Bočni bodo uredili mlekarino, ki bo odkupovala vse presežke mleka v občini.

To je le nekaj glavnih nalog, ki jih bo poslovna zveza reševala letos ob sodelovanju zadrug in združnikov. Zato je v programu dela posebej poudarjeno sodelovanje kmetovalcev z zadrugo, ki se bo zlasti odražalo v melioracijskih skupnostih, skupnostih za pridelovanje semenskega krompirja, hmelja itd. O vseh teh nalogah pa se bodo združniki še podrobneje pogovorili na bližnjih občinskih zborih kmetijskih združenj.

Za socialistične odnose med ljudmi

Na nedavni letni konferenci občinskega komiteja ZK Soštanj so kritično pregledali dosežene delo osnovnih organizacij ZK in ugotovili lep napredek. Tako je v njihovih vrstah sedaj 579 članov. Lani so jih izključili zaradi nedejavnosti 16, sprejeli pa 157. Od teh so sprejeli kar 100 delavcev. Tako tvorijo v njihovih vrstah večino delavci. Med novo sprejetimi je kar 82 mladincev.

Temeljita gospodarska analiza uspehov, ki jo je nakazal sekretar tov. Jože Marolt, je jasno osvetlila ogromen gospodarski razvoj občine. Velenjski rudnik, ki je dvignil storilnost dela od leta 1952 za 72 odstotkov, je kar lani dal 1.674.000 ton lignita. V Soštanju obratuje termoelektrarna z 240 milijoni KWH zmogljivosti letno. Trije milijoni ton lignita do leta 1961 in izgradnja še II. faze termoelektrarne Soštanj sta začrtani nalogi v petletnem perspektivnem

planu. Ob obeh velikanih rastejo in se utrjujejo še druga podjetja.

Saleška dolina je že danes industrijska. Stanovanjska izgradnja, komunalne naprave, sole in zdravstvo, trgovska in obrtniška mreža — vse to se bo moralo razvijati vzporedno z industrijo.

Skrb za človeka bo v tem čudovitem tempu gradnje v soštanski občini prva naloga komunistov. Kaj bi sicer množice, če bi ne bilo sol, če bi ne bilo zdravstvenih ustanov? Tu je treba krepiti socialistične odnose, ne samo v podjetjih, nego tudi med ljudmi samimi! To je hkrati tudi refren bogate razprave, v katero so posegli tovariši: Mitja Ribičič, Olga Vrabčič, Franc Simončič in drugi. Za epilogo le še ugotovitev: vedno bolj kritični smo ob obravnavanju problemov na vseh področjih našega življenja. In prav je tako! Tako je pot, ki vodi k dokončni uresničitvi ciljev v socializmu.

Sklad za raziskovalna dela v zdraviliščih

S SEJE ZVEZE SLOVENSkih ZDRAVILIŠČ

Na nedavni seji razširjenega upravnega odbora Zveze naravnih zdravilišč Slovenije v Celju so potrdili proračun za leto 1958. Značilnost tega proračuna je v tem, da je določenih 25% za poseben sklad, iz katerega bodo financirali znanstveno-raziskovalna dela v naših zdraviliščih.

V članstvo so bili sprejeti tudi nekateri občinski ljudski odbori, na katerih področju delujejo naravna zdravilišča. Pregled cen oskrbnega dne v posameznih zavodih kaže, da bodo te cene v letošnjem letu za 50 do 100 dinarjev višje.

Na željo Turistične zveze Slovenije bo v kratkem skupen sestanek obeh organizacij, zaradi vskladitve potreb zdravstva in turizma v naših zdraviliščih. Zlasti na področju prometnih zvez in

propagande bi bilo sodelovanje s Turistično zvezo koristno. Glede na to, da volijo člane organov Saveza prirodnih ljčilišč FLRJ posamezne republiške zveze samostojno, so bili kot slovenski zastopniki izbrani: dr. Rudolf Leskovar iz Rogaske Slatine in prof. Ludvik Rebešek iz Celja, za upravni odbor ter tov. Rudi Znidar iz Slatine Radenc, za nadzorni odbor.

Med drugim je bil sprejet sklep, da se pravočasno opozori pristojne zdravstvene organe na potrebne ukrepe za preprečevanje takih nehigienskih razmer, kot so vladale v lanskem letu v takimi imenovanih »Atomskih toplicah« v Harinislaki pri Podčetrtku. Razpravljali so tudi o predlogu za uvedbo zdraviliške takse in olepšanju zdraviliških krajev.

Priprave za volitve delavskih svetov v konjiški občini

V konjiški občini so koncem preteklega in v začetku tega meseca že pričeli z prvimi pripravami za volitve novih delavskih svetov v večjih podjetjih. Teh je v občini devet. Delavski sveti nekaterih podjetij so volitve že razpisali. S tem v zvezi pa seveda čakajo odgovorne naloge poleg delavskih svetov še politične organizacije, predvsem ZK in sindikalne podružnice.

Med prvimi v občini je pretekli teden o političnih pripravah razpravljala sindikalni odbor v tovarni usnja KONUS. Odborniki so med drugim sklenili, naj bi prvi del volilnih priprav bil večji del posvečen dosedanjemu delu organov upravljanja, poročilom o delovanju in gospodarjenju v minulem letu. V ta namen bodo člani sedanjega DS imeli po proizvodnih oddelkih sestanke z de-

lavci in jim dajali obračun enoletnega dela, istočasno pa se bodo z njimi pogovorili o predvidenih nalogah za letošnje leto. Pravilna orientacija in pomoč političnih organizacij bo pri tem morala priti do svoje polne veljave.

V TKO Zreče imajo okvirno določene tudi nekatere naloge, ki jih bodo v teku letošnjega leta skušali uresničiti v praksi. Med te sodijo zlasti zagotovitev dotoka strokovne delovne sile, za kar pa menijo, da je predpogoj izgradnja novih stanovanj. Dalje imajo v načrtu uvesti za člane kolektiva topli obrok po lastni ceni v času odmora. V proizvodnji tega podjetja pa predvidevajo nadaljni dvig storilnosti za 10%, uvedbo večje kooperacije s proizvodnimi podjetji in doseči čim večji izvoz avtomehanskega orodja.

Tibi delavki - glasna pohvala

Ob vsakoletnem prazniku žena — 8. marca — se navadno naša javnost spominja mnogih zaslužnih žena in jim da v kakršnikoli obliki primerno priznanje. Javne, politične, kulturne in prosvetne delavke, matere z mnogimi otroki, partizanske mamice, požrtvovalne rejnice, tovarniške delavke itd. najdemo v teh dneh v stolpcih dnevnih časopisov, tednikov in mesečnikov. Le redko pa se najde človek, ki bi namočil pero in napisal nekaj tudi o delu medicinske sestre.

V pripravah za letošnji Dan žena sem zato za spremembo stopila v celjski Protituberkulozni dispanzer in obiskala sestro Pavlo Jazbinšek. Menda je skromna delavka v beli lalji zaslutila, da s srdim po tiskarskem: črnilu in mi je začela na moč hvaliti svoje sestre — sodelavke in svojega dobrega šefa dr.

Hribovska — sama pa se skromno stisnila v ozadje. Skoro ni bilo moč spraviti besede iz nje, zato pa so vedeli o njenem delu tem več povedati drugi.

Prav za prav znata delo medicinske sestre pravilno oceniti le zdravnik in bolnik. Ze vrsto let poznamo Celjani in okoličani Pavlo Jazbinškovo kot vodilno sestro Protituberkuloznega dispanzerja. Ko sem slišala od sodelavk pripombe o njeni vestnosti, požrtvovalnosti, o njenih strokovnih sposobnostih, izredni ekspanzivnosti, »prijetni strogoosti« itd., se nisem prav nič čudila še izjavi šefa postaje, dr. Hribovska, ko je na mojo pripombo, da je sestra Pavla gotovo njegova desna roka, iskreno dejal: »Ne samo desna — podaljšek obeh mojih rok pomeni sestra Pavla za naš dispanzer. In ne bi hotel biti škodovljen, če izrazim tiho željo, da bi bil kar vesel, če sestra Pavla še dolgo ne bi mogla v pokoj.« (Laskavo priznanje vsakokrat!).

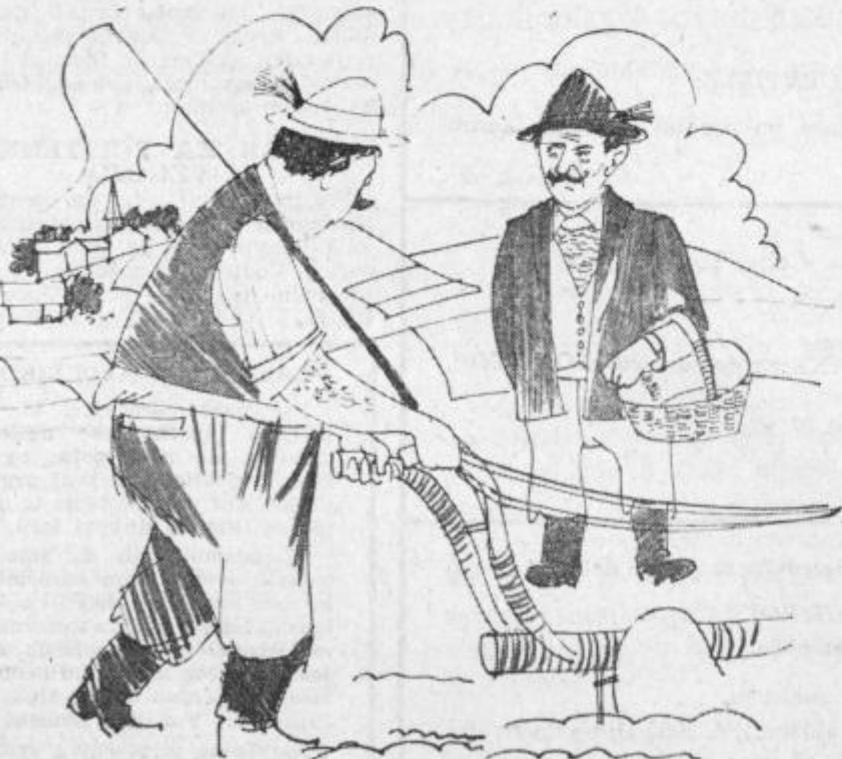
35 let naporenega in odgovornega dela v službi bolnikov je sestra Pavla dovolj utrudilo, vendar se zdi, da bi ta tiha lučka, ki je tri desetletja zgrevala samo za druge, ne znala svetiti sama lastnemu življenju. Zato Pavla spričo trenutnih potreb tudi sama ne misli resno, da bi zaprosila za pokoj. Najtežja leta — prvi sama — so že za njo Danes imajo že dovolj kadra in si lahko delo porazdelijo. Toda v prvih letih po osvoboditvi je bilo hudo. Takrat sta bila z dr. Hribovškom popolnoma sama — in to pri mnogo večjem številu bolnikov. Po 100 in več bolnikov se je dnevno oglašalo v dispanzerju. In vendar je bilo delo vestno opravljeno in sestra Pavla je poleg tega vršila še patrolno službo.

Sestra Pavla! Nismo ti še pripeli odlikovanja na prsa, toda uverjena sem, da ti je naša družba za tvoje požrtvovalno delo iskreno hvaležna.

V LJUBLJI PRI MOZIRJU SO USTANOVILI MELIORACIJSKO SKUPNOST

Pri kmetijskih združenjih Ljubija pri Mozirju so pred kratkim ustanovili melioracijsko skupnost, ki je prva te vrste na območju moziške občine. Pobudo za ustanovitev te skupnosti je dala kmetijska zadruga, saj je na njenem območju večja površina zamočvirjenih zemljišč. V melioracijsko skupnost se je doslej vključilo že 24 kmetovalcev. Skupnost bo že letos začela z melioracijskimi deli na 30 ha zamočvirjenih zemljišč. Računajo, da bodo glavna dela opravili že letos. Vsa dela bodo stala nad 4 milijone din. Kmetovalci bodo prispevali okoli 20 odstotkov vseh stroškov z delom in prevozi, za kritje ostalih stroškov pa bodo najeli investicijski kredit. Na izsušenem zemljišču bodo gojili najintenzivnejše kulture, med njimi tudi hmelj.

Zadruga

»Prezgodaj je, prezgodaj za oranje.«
 »To je trening.«
 »Mar misliš tekrovati?«
 »Tisto ne, ampak iz forme sem, ker sem toliko časa treniral prodajno pagono, pozabil pa sem, kako se drži za lemež...«